

16.10.2018

Dnro TRE:
5529/06.10.03/2018

STM/2645/2017

Tampereen kaupungin lausunto tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän mietinnöstä

Tampereen kaupunki katsoo tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyö-ryhmän mietinnön olevan hyvin rakennettu ja monipuolisesti toimenpiteitä sisältävä.

Yksityiskohtaiset huomiot

Tampereen kaupunki pitää hyvinä toimenpiteitä 1-3 liittyen verotukseen ja 4-8 liittyen nuorten tupakoinnin aloittamisen ehkäisyyn. Tampereen kaupunki kannattaa nuoriso- ja liikuntatyöhön liittyvien avustusten myöntämisen yhdeksi kriteeriksi sitoutumisen tupakka- ja muiden nikotiini tuotteiden käytön ehkäisyyn (toimenpide 7), ja kuntien kannustamisen vastaavanlaiseen linjaukseen. Savuttomat ympäristöt (toimenpiteet 7-13) ovat hyviä, tosin toimenpide 12 on kunnissa vaikea toteuttaa, jos tupakointia ei ole tupakkalain perusteella kielletty.

Tupakoinnin lopettamisen tukitoimenpiteet (17-24) ovat kaikki kannatettavia. Tampereen kaupunki katsoo, että myös raskaana olevan tupakoiva puoliso saisi häkämittaukset neuvolakäynneillä. Perusteena tähän on passiivisen tupakoinnin terveyshaitat ja lapsen kasvaessa mallioppiminen.

Viestintäkampanjat (nro 25) ja matkustajatuonnin rajoitukset (26-28) ovat toimivia ratkaisuja. Uusien tuotteiden säätely (nro 29-35) on tärkeää ja toimenpiteet hyviä. Toimenpiteessä 32 pitäisi tarkemmin määritellä mitä tarkoittaa "selvästi"- sana kohdassa "itsehoitolääke on selvästi tehty sen kaltaiseksi..".

Toimeenpanon tehostamisen toimenpiteet (36-38) ovat toimivia, mutta miten kohdan 36 hallinnollisten sanktiomaksujen toteuttaminen ei voi olla kuntien vastuulla. Muut toimenpiteet (nro 39-42) ja seurantajärjestelmät (43-44) ovat kannatettavia.

Myös suun terveys tulisi jotenkin mainita kohdassa "Tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittäminen. Sivulla 33, kohdassa 4.5 Tupakoinnin lopettamisen tuki -kappaleessa kohdassa 2. mainitaan "...terveyden- ja sosiaalihuollon asiakaskontakteissa". Suunterveydenhuolto olisi hyvä mainita, esim. näin "terveyden-, suunterveyden- ja sosiaalihuollon asiakaskontakteissa"

Sivulla 33, samassa kohdassa 4. on mainittu: "Kaikki tupakka- ja nikotiiniriippuvuuden hoidossa käytettävät reseptillä lääkärin tai hammaslääkärin määräämät tupakoinnin vieroituslääkkeet"

16.10.2018

Dnro TRE:
5529/06.10.03/2018

Mikäli kohtaan 4. ei haluta mainintaa suunterveydestä, niin se voisi olla omana alakohtanaan, esim:
"9. Suun terveydenhuollossa etenkin nuorten tupakoinnin lopettamista tuetaan ja tehostetaan vieroitusta tupakkatuotteista."

Tampereen kaupungin Ympäristöterveys:

Tupakointikieltojen laajentaminen ja sanktiot

Työryhmä ehdottaa, että tupakointikieltoja laajennettaisiin koskemaan ulkoalueita nykyistä laajemmin. Kielto esitetään koskemaan joukkoliikennepysäkkejä, käsittäen myös taksijonot, sekä sellaisia ulkotiloja ja -alueita, jotka ovat pääsääntöisesti alaikäisten käytössä, esimerkiksi leikkipuistot ja EU-uimarannat. Lisäksi suositellaan, että kunnat ja yksityiset toimijat rajoittaisivat tupakointia etenkin sellaisilla ulkoalueilla, joissa oleskelee alaikäisiä tai joissa tupakointi muutoin häiritsee alueella oleskelevia ja joissa tupakointi ei ole tupakkalain perusteella kielletty. Tupakointikieltojen rikkomisen sanktiota esitetään muutettavaksi hallinnolliseksi sanktiomaksuksi, joka vastaisi pysäköintivirhemaksua.

Yleisistä tupakointikielloista säädetään tupakkalain 74 §:ssä. Kunnan tehtävänä on valvoa alueellaan tupakointikieltoja ja -rajoituksia koskevien säännösten noudattamista. Tupakointikieltojen valvontaa tehdään käytännössä pääasiassa muun valvontatyön ohessa, esimerkiksi koulujen ja päiväkotien valvonnan yhteydessä. Tupakkalain 74 §:n mukaan tupakoida ei saa yksityisessä käytössä olevan kulkuneuvon sisällä, kun siellä oleskelee alle 15-vuotias. Tämän kiellon valvontaa on käytännössä mahdotonta toteuttaa kunnissa. Työryhmän esittämät yleiset tupakointikiellot koskien pysäkkejä, leikkipuistoja ja uimarantoja ovat vastaavanlaisia eikä niiden valvontaa tulisi määritellä kuntien tehtäväksi.

Työryhmä ehdottaa myös, että välittömästi määrättävä hallinnollinen sanktiomaksu korvaisi laissa nykyisin olevan tupakointirikkomuksen. Mainittujen yleisiä alueita koskevien tupakointikieltojen valvonta ei sovellu kuntien tehtäväksi vaan se tulisi määritellä poliisin tehtäväksi sanktio-maksujenkin vuoksi. Yksittäisten tupakointikieltoa rikkovien henkilöiden rankaiseminen sanktiomaksulla muodostaisi kohtuuttoman turvallisuusriskin ympäristöterveysviranomaistyötä tekeville viranhaltijoille. Poliisilla olisi tähän tarvittava koulutus ja ulkoiset merkit, lisäksi poliisit työskentelevät pareittain, tarkastajat yleensä yksin. Kuntien valvontaviranomaisella ei ole sakotusoikeutta muissakaan tehtävissä ja tilanteissa. Tupakointikieltojen valvontaa vaikeuttaisi myös kieltoalueen eli pysäkkialueen ja leikkipuistoalueen määrittelyn epäselvyys.

Asuntoyhteisöjen tupakointikiellot

Työryhmä ehdottaa asunto-osakeyhtiölakia muutettavaksi siten, että tupakointikiellosta parvekkeilla tai asukkaiden hallinnassa olevissa sisätiloissa voitaisiin päättää enemmistöpäätöksellä. Nykyisen tupakkalain nojalla

16.10.2018

Dnro TRE:
5529/06.10.03/2018

asuntoyhteisöt voivat enemmistöpäätöksellä päättää tupakkalain mukaisen tupakointikiellon hakemisesta huoneistoihin kuuluville parvekkeille, huoneistojen käytössä oleviin ulkotiloihin ja huoneistojen sisätiloihin. Tupakointikiellon hakeminen ja hakemusten käsittely on työlästä ja kieltojen valvonta on käytännössä erittäin hankalaa, jopa mahdotonta.

Työryhmän näkemyksen mukaan olisi perusteltua, että asunto-osakeyhtiö voisi kieltää tupakoinnin asuinhuoneistoihin kuuluvissa tiloissa enemmistö-päätöksin. Tämä on erittäin kannatettava muutosehdotus. Käsittelyssä olleet tupakointikieltohakemukset ovat osoittaneet, että asuntoyhteisöt pystyvät käsittelemään tupakointikieltoasian tupakkalain edellyttämällä tavalla ja enemmistöpäätökset ovat olleet riittäviä. Viranomaisen käsittely ei tuo kieltoasian käsittelyyn merkittävää lisäarvoa ja kieltojen valvominen on viranomaiselle vaikeampaa kuin asuntoyhteisön itsensä suorittama valvonta.

Markkinointi ja uusien tuotteiden säätely

Tampereen kaupunki kannattaa seuraavia työryhmän ehdottamia muutoksia koskien markkinointia ja uusien tuotteiden säätelyä:

- nikotiinia sisältävien tupakan vastikkeiden säätelyn saattaminen samalle tasolle tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden säätelyn kanssa
- kielto koskien sellaisten tuotteiden myyntiä tai muuta luovuttamista kuluttajalle, joiden tarkoituksena on antaa tunnusomainen tuoksu tai maku tupakkalain alaiselle tuotteelle, jossa tunnusomainen tuoksu tai maku on kielletty
- tupakointivälineiden jakaminen välittömästi tupakointiin käytettäviin tupakointivälineisiin (esimerkiksi piiput ja filitrit) ja välillisesti tupakointiin käytettäviin tupakointivälineisiin (esimerkiksi piipunpuhdistajat ja säilytyskotelot)
- välittömästi tupakointiin käytettävien tupakointivälineiden säätely mahdollisimman samalle tasolle sähkösavukkeiden säätelyn kanssa

Valvontamaksut

Tupakkalaissa säädetyt vuosittaiset valvontamaksut tulisi pitää ehdotuksen mukaisesti voimassa olevan tupakkalain mukaisella maksimitasolla, mikä on nykyisin 500 euroa/myyntipiste. Maakuntaudistuksen II-vaiheen lainsäädäntökokonaisuus sisältää ehdotuksen tupakkalain vuosittaisen valvontamaksun muuttamisesta. Lakiluonnoksessa valvontamaksuksi ehdotetaan kiinteää 350 euron maksua myyntipistettä kohden ja jos myynnissä on sekä tupakkatuotteita että nikotiininesteitä, kiinteää 500 euron maksua myyntipistettä kohden. Tampereen kaupunki yhtyy työryhmän näkemykseen, jonka mukaan tupakkalaissa säädettyä vuotuista valvontamaksua ei tulisi alentaa nykyisen lainsäädännön mahdollistamasta maksusta. Tavoitteena tulisi olla yhtenäiset maksut koko maahan.

Johanna Loukaskorpi
apulaispormestari

16.10.2018

Dnro TRE:
5529/06.10.03/2018

Lisätiedot

suunnittelupäällikkö Mika Vuori
puh. 040 806 3132
etunimi.sukunimi@tampere.fi

ympäristöterveyspäällikkö Merja Bojang
puh. 050 521 5184
etunimi.sukunimi@tampere.fi

